

ravno toliko škode kot gosenice: naj se zdrobe kakor gosenice. Če se uši lotijo vola, treba je vničiti uši, da se reši vol. Ali se je Ljudevik XI. ali Richelieu ali Marat obotavljaj, kadar je šlo za blagor domovine?

Dovolite, toda ravno potom tega dokazovanja obsodil bi jaz Baffier-ja.

Prijatelj, rekel bi mu, ti si omenil gosenico, ki ni videti hudobna ter ne stori druge krivice, nego da nam zelje sne. Tudi ti si priden mož, imaš pa neprijetno navado, da se z revolverjem lotiš politikov. Jaz zarad tega ne zahtevam, naj te s cokljo zdrobijo, ali treba te je skrbno zavarovati v kakej celici, kajti ta čudna logika, ki te navdaja, dovedla bi te menda še do hujšega čina.

Naša zvedenca sta v svojih sklepih zelo milosrčna.

„Po vsem, kar sva rekla po dolgem in resnem premišljevanji, je dovoljeno, da naglašava vpliv socijalnih razlogov na njegove ukrepe, ki zarad tega ne postanejo manj kaznjivi, toda midva pristavima, da človeka katerega sva preiskavala, zarad razmer, v katerih je vzrastel in se razvijal, v katerih so nastali njegovi nazori, ne da bi imeli za protipezo zadostne prvotne odgoje, ni prištevati normalnim typom (n'ap-partient pas à un type normal).“

Pomirita se, to je argument za Baffier-jevega zagovornika:

„Uvažite gospôda, mojega klijenta ni prištevati normalnim typom.“ In gospôda porotniki djali bodo v posvetovalni sobi drug drugemu: „Kaj hočete, to ni njegova krivda; njega ni prištevati normalnim typom.“ Naj bode, ali ne pošljite ga nazaj v normalno človeško društvo, ne spodbujajte s tako čudno milostjo vse druge, katerih tudi ni prištevati normalnim typom — v našem stoletju nervozitête in bolehnosti je takih ljudi na tisoče — da ravnajo kakor on in ubijajo tiste, ki slabo vladajo. To, kar je pri vsem veselega, je to, da je ranil Germain Casseta, ki ni vladal nikdar, ne dobro, ne slabo. Če ta sistema prevlada, bode to obče ubijanje vseh Germain Cassetov po Francoskej. Čuvajmo te Germain Casse-te!

Književnost.

Mjesečnik pravničkoga društva u Zagrebu, 1888., letnik XIV., izhaja mesečno v obsegu 3 do 3½ tiskanih pol ter stane na leto 8 gld. Lastnik lista je „pravničko društvo u Zagrebu“, urednik vseučilišeni pro-

fesor dr. Blaž Lorkovič. List se odlikuje po izbornih svojih člankih, in kdor ga pozna, povsem pritrjuje besedam društvenega tajnika prof. J. Pliverič-a v „Izvjšču“ za l. 1887., da gre pred vsem hvala uredniku prof. Lorkoviču za to, „što je umio Mjesečniku pribaviti lepo kolo suradnikah, koji nas ovlašćuju nadati se, da će pravna literatura u Hrvatskoj odsada neprekidnuto biti njegovana koliko god je to uz razmjerno mali broj strukovne publike moguće. Ova ipak okolnost nesmije i nemože biti pravom zapriekom, da se ne stvori i u nas dostojna pravnička literatura. Primjeri Danske i Hollandezke dokazuju da i mali narodi i zemlje, kakova je naša domovina, mogu priličnu strukovnu literaturu stvoriti i podržavati“. Priporočamo list slovenskim pravnikom.

Právník. Časopis věnovaný vědě právní i státní. Praga, 1888., l. XXVII. List izhaja 15, in zadnjega vsakega mesca na 2½ tiskanih polah ter stane na leto 6 gld. 80 kr. Izdaja ga „Právnícká Jednota v Praze“, uredujeta list dr. Jurij Pražák in dr. Josip Stupecky. Kar smo omenili o „Mjesečniku“ velja še v veliko večji meri o „Právníku“, kajti tudi on se ponaša z velikim številom izvrstnih sotrudnikov ter se odlikuje posebno z bogatimi podatki slučajev iz pravosodja. Zelo zanimiva so v „Právníku“ poročila o tedenskih shodih „Právnícké Jednoty“ v katerih se nam pokazuje živo in plodonosno znanstveno delovanje tega društva.

Branich, časopis za pravne in državne nauke, Beograd, 1888, letnik II. List izdaja „Udruženje javnih pravozastupnika u Srbiji“ uredjuje ga odvetnik Gjorje A. Nenadović. Izhaja v Beogradu dvakrat na mesec na dveh tiskanih polah ter stane na leto 24 dinara ali 12 gld. a. v. Kolikor nam je znano je to edini sedaj izhajajoči srbski pravniški list, ker je „Porota“ nehala izhajati. Za slovenskega pravnika je že ozirom na terminologijo važno, baviti se s pravno literaturo sorodnih narodov; zaradi razširjenih trgovskih in prometnih razmer, katere imamo s Srbijo, pa je za vsakega avstrijskega pravnika velike praktične važnosti, seznaniti se z zakonodajstvom ter sodno prakso sosedne kraljevine. Branich nudi lepo priliko za to.

Entwurf eines bürgerlichen Gesetzbuches für das Deutsche Reich. Erste Lesung. Ausgearbeitet durch die von dem Bundesrathe berufene Kommission. Amtliche Ausgabe. 1888. Komisija za kodifikacijo občnega civilnega zakonika za Nemčijo dovršila je po mnogoletnem trudu svojo delo ter ga izročila s to knjigo javnosti, naj se poklicani krogi izrazijo o njem, da se zaslišijo vsa mnenja, preden se vzame v konečni pretres. Mi ne nameravamo danes — knjiga je izšla še le pred par dnevi — obširneje govoriti o znamenitem tem delu, omeniti hočemo le, kar smo posneli pri prvem pregledavanji knjige.

Naravno je, da so kodifikatorji zapustili zistem institucij, katerega so se držali kodifikatorji našega občn. državlanskega zakonika, ko so zakonik urejali po načelu: „Omne autem jus quo utimur vel ad personas pertinet, vel ad res, vel ad actiones“. (Gaius, Instit. I., § 8.). Načrt nemškega zakona vsprejel je obče priznано današnjo znanstveno zistemo, ter se deli v petero knjig: „Allgemeiner Theil“, „Recht des Schuldverhältnisse“;

„Sachenrecht“, „Familienrecht“, „Erbrecht“. Knjige so razdeljene konečno v paragrafe, katerih šteje zakonik 2164. Znano je, da so razun izvrstnih praktikov (predsedoval je komisiji dr. Pape) sodelovali prvaki med sedaj živečimi nemškimi učenjaki (Windscheid in drugi), vsled česar je vporabljeno tudi vse, kar podaja dandanes pravniška veda. Terminologija zakonika pa je v marsičem nova, viden je vpliv — mnogokrat res pretiranega — purizma, ki vlada dandanes v Nemcih.

Če pomislimo, koliko časa je treba, da se tako velikanske kodifikacije konečno dogotovijo, če se spomnimo, koliko let je bilo treba za naš občni državljanski zakonik, Code Napoleon in pruski Landrecht, se ni nadejati, da bi ta načrt kmalo zadobil zakonito veljavo. Podstava je sicer vgotovljena, ali sedaj treba še nadrobnega raziskovanja in kritikovanja. Pridržujemo si o priliki obširneje spregovoriti o predmetu, vsakako bomo svojim bralcem poročali o zanimivejših ocenah, ki se bodo objavljale o tem zakonskem načrtu.

Drobne vesti.

(Osobne vesti.) Imenovani so: sodni pristav Stefan Vidulich državnega pravdnika nam. v Trstu. Notarski substitut na Krškem dr. Jurij Pučko notarjem v Žužemperk.

Premeščeni so notarji: Viktor Rozina iz Žužemperka v Kostanjevico, Jurij Detiček iz Gornjega Grada v Celje, Moric Schwarzenberg iz Vranskega v Gornji Grad.

Umrl je dne 15. marca t. l. notar Hubert Hoffmann v Radoljici.

(Razprave v malotnem postopku ob dnevnih sodnih praznikov.) Neko sodišče prosilo je nadsodišče, naj izreče svoje mnenje, je-li dopuščeno tudi ob dnevnih sodnih praznikov o malotnih tožbah veljavno razpravljati. Nadsodišče ni izreklo svojega mnenja, češ, da v obče ne spada v delokrog njegov se izustiti, ali se posamezni zakoni pravilno rabijo. Mi iz stališča praktičnega poslovanja smatramo dopustnim razpravljati v malotnem postopku tudi ob sodnih praznikih.

Zakon o malotnih rečeh je po svoji naredbi in po duhu svojega poklica v ta namen izdan, da bi se pravo iskajočemu občinstvu v kratkem času pravica podelila. V silnih slučajih zadostuje, da se tožencu tožba na dan določene razprave same naznani, sodnik ima tudi pravico dan tožniku takoj pri vlaganji tožbe ustmeno naznaniti, da, strankam samim je mogoče ob sodnih dneh za malotne tožbe brez odloka sodbo tirjati, kar vse na to meri, da je zakonodajalec nujno postopanje želel in sodišču odmeril tesne meje, v katerih se ima gibati (§§ 14., 15. in 78. zakona z dne 27. aprila 1873., št. 66. d. z.).

Že občni sodni red zapoveduje, da tudi ob sodnih praznikih nujna sodna djanja ne smejo počivati (§§ 377., 382, in 383. o. s. r.). Praksa tudi